

Vitrāžas tēma
MIKC LMMV RMDS profesionālās
ievirzes izglītībā

Mg.paed, Mg.art, pedagoge Ella Maslovskā

2026.

- **Mērķis:** pilnveidot priekšstatu par vizuālās mākslas tehniku daudzveidību.

- **Uzdevumi:**
 1. Mācīt vērīgi skatīties dabā un apkārtējās vides tēlus radoši izmantot dekoratīvas kompozīcijas veidošanā.
 2. Dot priekšstatu par VITRĀŽAS tehnikas būtību, darba paņēmieniem, izteiksmes specifiku.
 3. Pilnveidot iemaņas darbā ar dažādiem materiāliem, instrumentiem.

- **Vitrāža** (franču val. *Vitrage*, latīņu val. *Vitrum* – stikls) – monumentālās glezniecības veids. Tas ir ornamentu vai sižetu veidojums no krāsaina vai apgleznota stikla gabaliņiem, kas sastiprināti ar īpaša svina dzīslējuma palīdzību vai metāla stiegrojumu.
- **Vitrāžas raksturīgā iezīme** – lokālās krāsas izmantošana. Tradicionāli vitrāžās izmanto trīs galvenos krāsu laukumus – sarkanu, zilu un dzeltenu. Šie krāsu laukumi tiek papildināti ar caurspīdīgu stiklu, zaļas, violetas, baltas u.c. krāsas stiklu.
- **Mūsdienās** pastāv vairāk nekā desmit krāsaino vitrāžu radīšanas metožu (kontūras aizpildīšana ar krāsainiem akrila polimēriem, Tiffany vitrāžas, fjūzings, kodināšana utt.).

MIKC LMMV RMDS profesionālās ievirzes izglītībā vairākas vitrāžas tehnikas tiek izmantotas kompozīcijas, gleznošanas stundās, darbā materiālā:

DARBS MATERIĀLĀ:

1. Krāsainā vitrāža - darbs ar vitrāžas krāsām, akrila kontūru uz stikla virsmas, caurspīdīgas plēves, uz CD diska.
2. Baltā vitrāža - darbs ar aerosola krāsu un akrila kontūru uz stikla virsmas.

KOMPOZĪCIJA:

1. Pseido vitrāža - izmantojot caurspīdīgas krāsainas plēves un faskālu kontūrai.
2. Baltā vitrāža - izmantojot pauspapīru, diegus, baltu korektoru u.c. materiālus faktūrām.

GLEZNOŠANA:

1. Dekoratīvs gleznojums tiek papildināts ar melnu kontūru, dažāda veida līnijām, grafisku faktūru (darbs ar guašu, akvareli, akrilu, melnu marķieri, flomāsteru, rapitogrāfu).

Darbs materiālā. Vitrāža

Vitrāža «Zivtiņa»

(stikls 20x20, akrila kontūra, vitrāžas krāsas)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 3.klases audzēkņu darbi

Uzdevums:

izstrādāt dekoratīvu kompozīciju kvadrāta formātā ar stilizētas zivs figūras, zemūdens pasaules elementu attēlojumu.

Krāsu kompozīcijā pievērst uzmanību krāsu mācības likumsakarībām: krāsu kontrasts, nianse, silti – vēso krāsu attiecības.

Vitrāža «Saulīte»

(CD disks, akrila kontūra, vitrāžas krāsas)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 3.klases audzēkņu darbi

Uzdevums:

izstrādāt centrāli simetrisku kompozīciju aplī ar saules (zvaigznes) stilizēta silueta attēlojumu.

Skiču veidošanas posmā ievērot CD diska izmēru ($D = 117\text{mm}$) un vairākas riņķa līnijas diska centrā.

Krāsu kompozīcijā izmantot zināšanas krāsu mācībā (krāsu kontrasts, nianse, silti – vēso krāsu attiecības)

Baltā vitrāža

(stikls 20x20, akrila kontūra, aerosola (akrila) krāsa, papīra līmlente)
RMDS profesionālās ievirzes izglītības 3.klases audzēkņu darbi

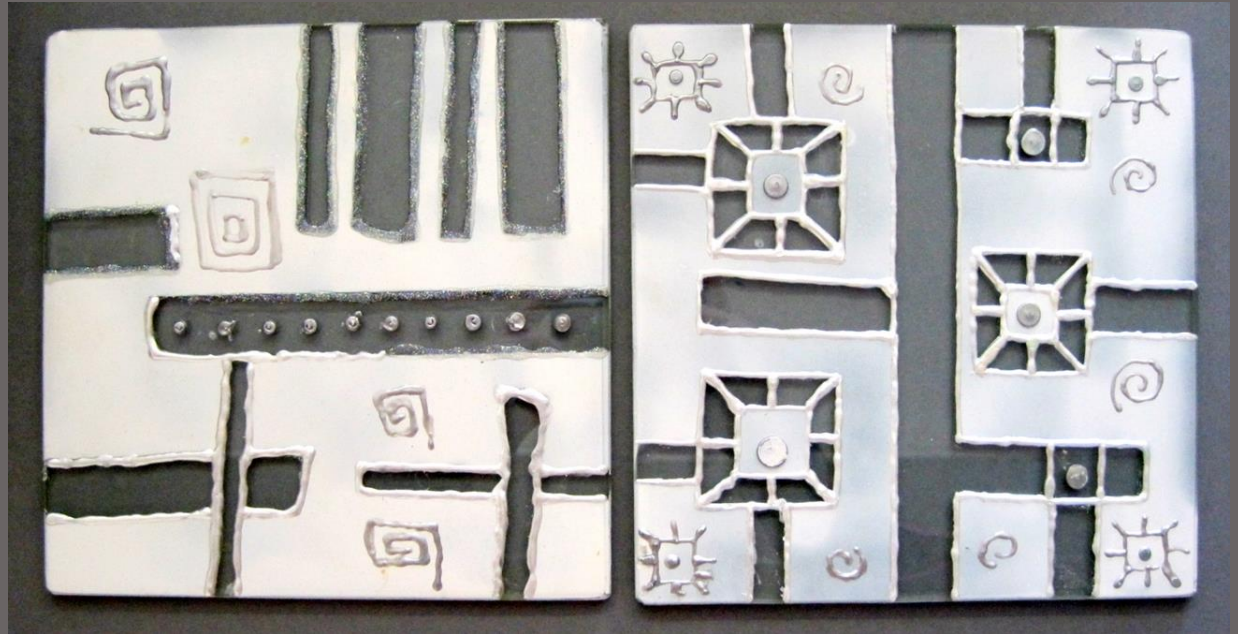
Uzdevums:

izstrādāt dekoratīvu kompozīciju kvadrāta formātā ziemas noskaņā.

Kompozīcijā izmantot vairākas vertikālas un horizontālas joslas un līnijas, baltu aerosola (akrila) krāsu, kas asociatīvi atgādina ziemu, sniegu.

Darba sākumā ar papīra līmlenti aizlīmēt tās kompozīcijas daļas, kur netiks izmatota baltā aerosola (akrila) krāsa.

Krāsu kompozīciju papildināt ar kontūru, grafisku faktūru, rakstiem – darbs ar baltu (sudrabu) kontūras krāsu.

Aļona Purmale

Vitrāža «Pavasaris»

Nobeiguma darbs

(stikls, vitrāžas krāsas,
akrila kontūra)

DIĀNA OPINCĀNE
VITRĀŽA «DIENVIDU NAKTS»
VITRĀŽA D. E. MASLOVSKA

Diāna Opincāne Gaismekļu komplekts «Dienvidu nakts»

Nobeiguma darbs

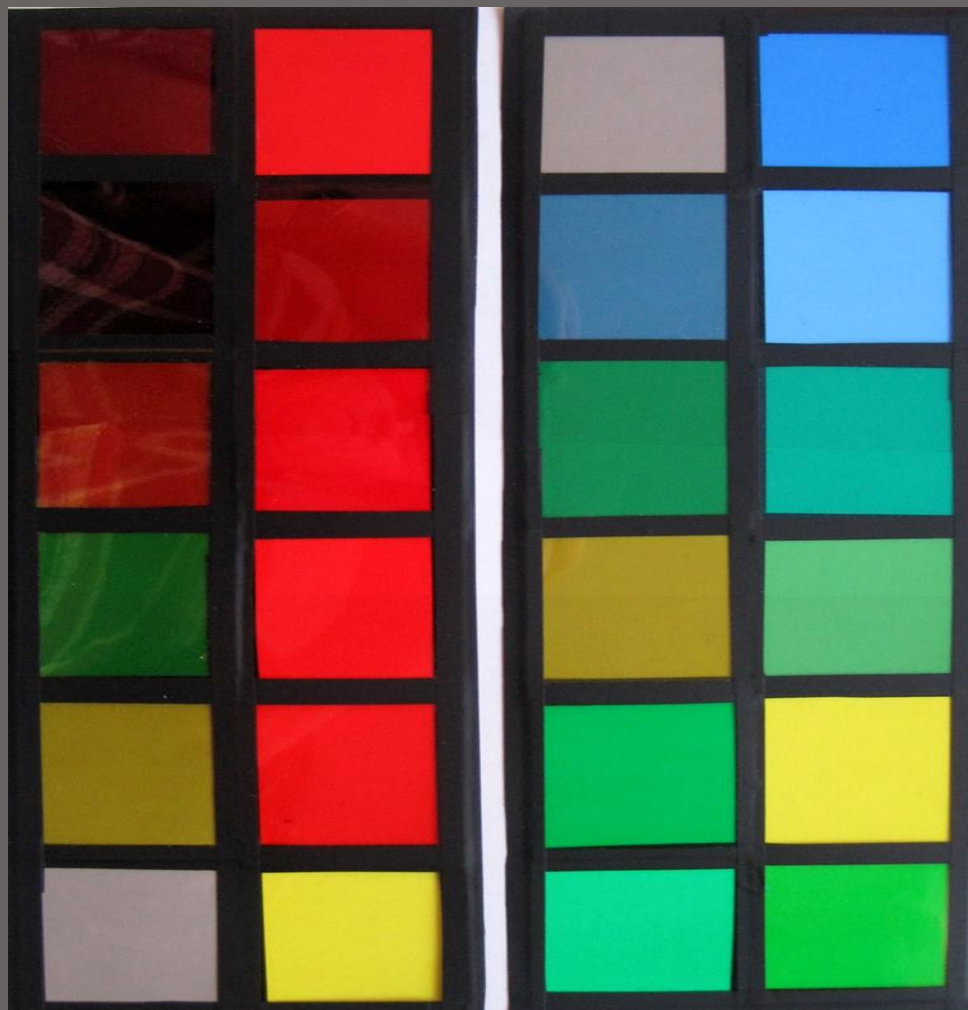
(stikls, vitrāžas krāsas, akrila kontūra, koka karkass)

Pseido vitrāžas tehnika kompozīcijas stundās

Pseido vitrāžas krāsu palete

Vitrāža «Taurenis»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Uzdevums:

1. Pseido vitrāžas kompozīcijas skices:

- izmantojot dažādus iedvesmas avotus, izanalizēt dabas motīva (taureņa, putna, zivs) formu, siluetu, krāsu gammu,
- meklēt dabas motīva formas stilizācijas iespējas,
- ar līnijām parādīt dabas motīva silueta izvietojumu telpā – izmantot diagonālas augšupejošās (lejupejošās) līnijas kustības iespaيدا radīšanai, fragmentāru dabas motīva attēlošanu,
- atbilstoši vitrāžas būtībai sadalīt gan dabas motīva siluetu, gan fonu atsevišķos laukumos,
- izstrādāt krāsaino kompozīciju, ievērojot krāsu silti – vēsās attiecības, kontrasta principu, lokālās krāsas izmantošanas noteikumu. Krāsu kompozīcijā izmantot ne vairāk kā 3 pamata krāsas, jo pārklājot krāsainas plēves dažādās kombinācijās, var iegūt vairākus pustoņus.

2. Vitrāžas lineārs zīmējums izvēlētajā formātā

3. Vitrāžas risinājums materiālā:

- vitrāžas elementu sagatavošana no krāsainām caurspīdīgām plēvēm,
- krāsaino elementu savienošana veselā objektā, kontūras veidošana no faskāla strēmelēm,
- vitrāžas noformēšana: 1cm plats rāmis no faskāla strēmelēm.

Mišarina

Vitrāža «Taurenis»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Vitrāža «ZIVS»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Vitrāža «PUTNS»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Vitrāža «PUTNS»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

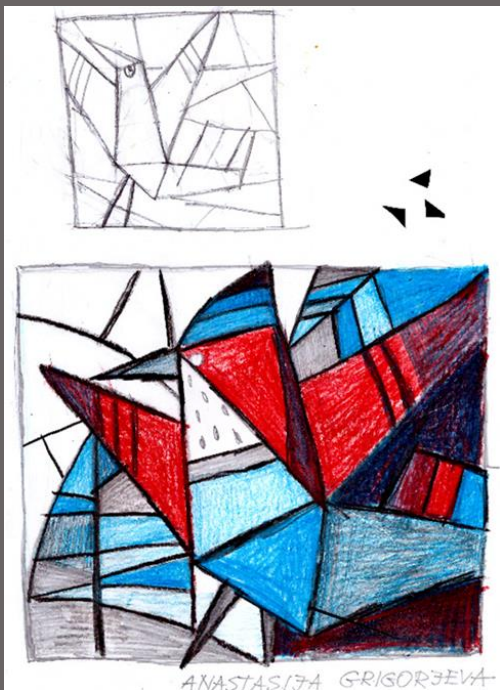
RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Vitrāža «PUTNS»

(caurspīdīga plēve 30x30 cm, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 5.klases audzēkņu darbi

Ilja Ivanovs

Vitrāžu diptihs

«Saules atspulgi»

Nobeiguma darbs

(stikls, krāsainas
caurspīdīgas plēves,
melns faskāls kontūrai)

Maksims Bogdanovs

Vitrāža «Pēc lietus»

Nobeiguma darbs

(stikls, krāsainas caurspīdīgas plēves,
melns faskāls kontūrai)

Valērija Gritāne

Vitrāža «Vecpilsētā»

Nobeiguma darbs

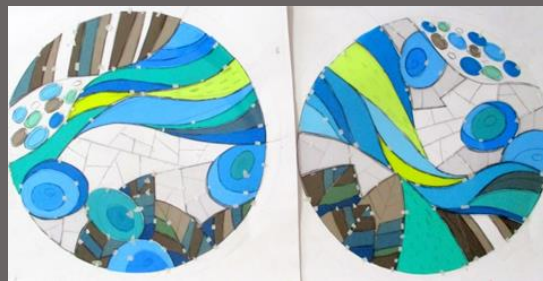
(stikls, krāsainas caurspīdīgas plēves,
melns faskāls kontūrai)

Anastasija Mišarina. Vitrāžu diptihs «Vilnis»

Nobeiguma darbs

(tonēts kartons, stikls, krāsainas caurspīdīgas plēves, melns faskāls kontūrai)

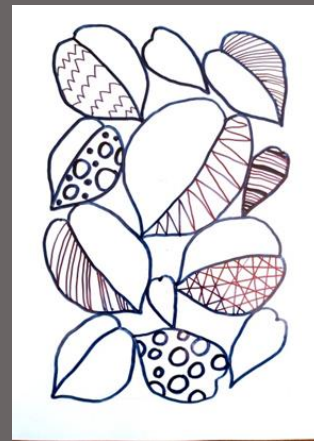
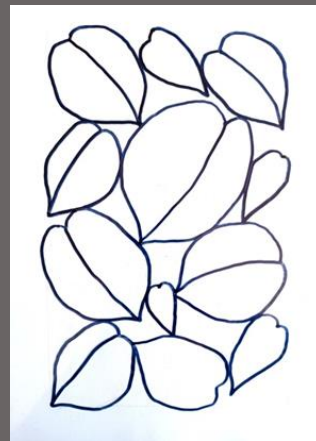

Vitrāža "Lapkritis", 1.klase

(caurspīdīga plēve A4, krāsainie permanent marķieri)

Uzdevums:

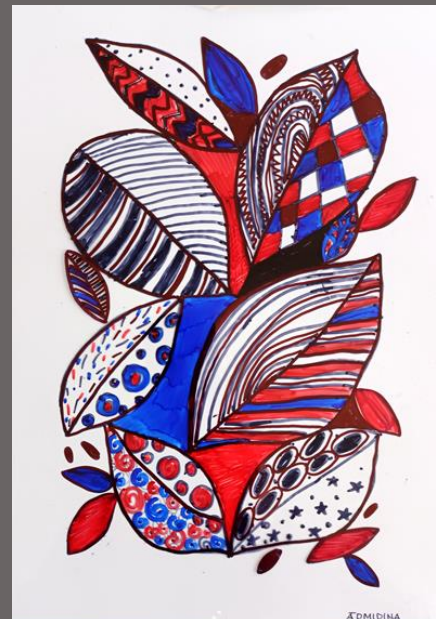
- Uz A4 formāta papīra lapas izvietot dažāda lieluma koka lapas tā, lai tās pieskaras cita citai un veidotu nepārtrauktu siluetu līniju. Ar grafīta zīmuli apvilkt lapu siluetus.
- Uz caurspīdīgas plēves ar melnu permanent markieri atkārtot lapu kontūras līnijas. Lapu siluetus papildināt ar grafisku faktūru, dažāda veida līnijām.
- Atbilstoši vitrāžas principam papildināt kontūras zīmējumu ar krāsu laukumiem un grafikas elementiem. Darbam izvēlēties 2 krāsainus permanent marķierus.
- Vitrāžas krāsainu kompozīciju papildināt ar neliela izmēra lapu siluetiem, veidojot lapkriša iespaidu.

Vitrāža "Lapkritis"

(caurspīdīga plēve A4, krāsainie permanent marķieri)

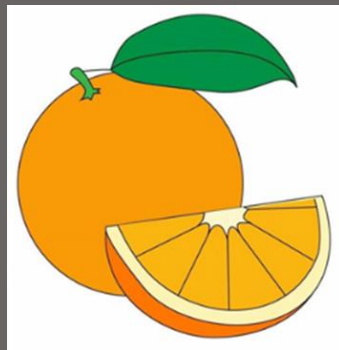
RMDS profesionālās ievirzes izglītības 1.klases audzēkņu darbi

Vitrāžas tehnika gleznošanas stundās

- Gleznošanas uzdevumos vitrāžas tehnika tiek izmantota, gleznojot dekoratīvas klusās dabas, tematiskas kompozīcijas dekoratīvi laukumos.
- Darba gaitā tiek ņemta vērā galvenā vitrāžas iezīme – lokālās krāsas un silueta izmantošana. Tātad gleznojumā ir svarīga krāsu laukuma klājuma kvalitāte.
- Pēc vitrāžas principa dekoratīvi gleznojumi ir papildināti ar melnu kontūru, dažāda veida līnijām.

Interneta resursi: www.pinterest.com

- *Lokālā krāsa – priekšmeta nemainīgā krāsa, kas raksturo priekšmeta pamatkrāsu un netika papildināta ar vairākiem toņiem*

Vitrāža «Zemūdens pasaulē»

(papīrs 40x25, guaša, melns marķieris, eļļas pastēļi)

Uzdevums:

- vertikāli izstieptajā formātā veidot dekoratīvu vitrāžas kompozīciju ar zemūdens pasaules motīviem,
- izstrādāt krāsaino kompozīciju, ievērojot krāsu silti – vēsās attiecības, kontrasta principu, pakāpeniskās krāsu pārejas veidošanas paņēmienus, lokālās krāsas izmantošanas noteikumu,
- atbilstoši vitrāžas tehnikas būtībai guašas gleznojumu papildināt ar melnu kontūru, grafisku faktūru

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 2.klases audzēkņu darbi

Vitrāža «ZIVS»

(papīrs 30x30, guaša, melns marķieris)

Uzdevums:

- izmantojot dažādus iedvesmas avotus, izanalizēt zivs formu, siluetu, krāsu gammu, meklēt zivs formas stilizācijas iespējas,
- ar līnijām parādīt dabas motīva silueta izvietojumu telpā – izmantot diagonālas augšupejošās (lejupejošās) līnijas kustības iespaida radīšanai,
- atbilstoši vitrāžas būtībai sadalīt gan zivs siluetu, gan fonu atsevišķos laukumos,
- izstrādāt krāsaino kompozīciju, ievērojot krāsu silti – vēsās attiecības, kontrasta principu, lokālās krāsas izmantošanas noteikumu,
- krāsu kompozīciju papildināt ar melnu kontūru, grafisku faktūru – darbs ar melnu flomāsteru, marķieri.

RMDS profesionālās ievirzes izglītības 2.klases audzēkņu darbi

Dekoratīva klusā daba

(papīrs A3, guaša, melns marķieris)

Uzdevums:

izstrādāt dekoratīvu kluso dabu
vitrāžas stilistikā:

1. atbilstoši vitrāžas principam
klusās dabas priekšmetu
siluetus un fonu sadalīt
laukumos vai joslās,
2. veidot priekšmetu formu
krāsās atbilstoši gaismēnas
gradācijām, ievērojot
apkārtējās vides iedarbību,
3. attēlot klusās dabas
kolorītu, krāsu tonālās un
silti – vēsās attiecības,
4. dekoratīvu gleznojumu
papildināt ar melnu kontūru.

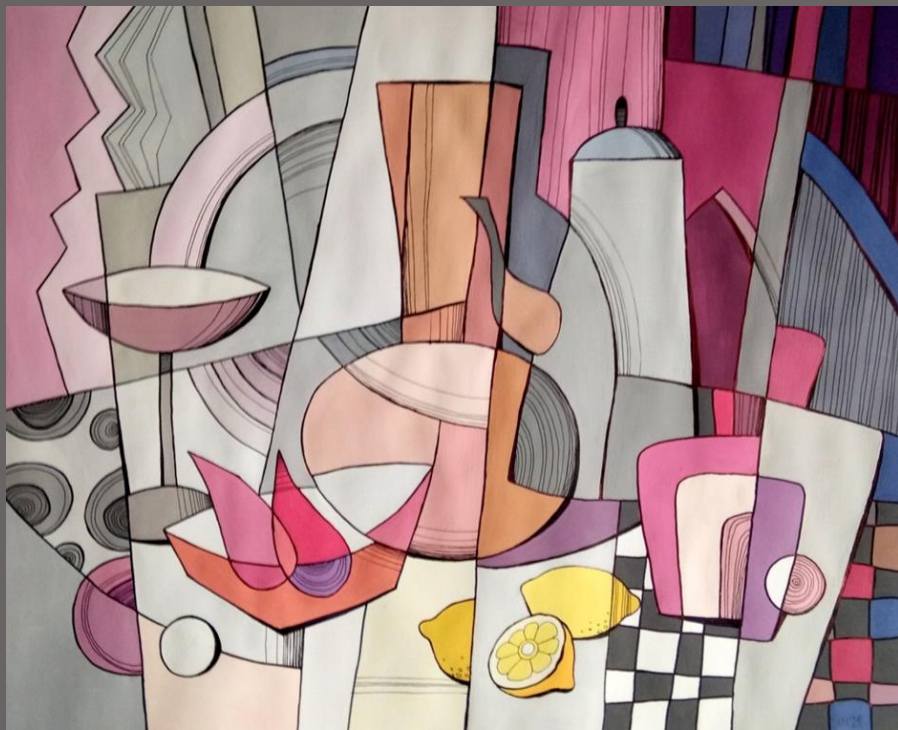
RMDS profesionālās ievirzes izglītības 4.klases audzēkņu darbi

Dekoratīva klusā daba

(papīrs 40x42, guaša, melns marķieris)

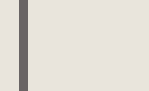
RMDS profesionālās ievirzes izglītības 6.klases audzēkņu darbi

Aika Majorova

Dekoratīva klusā daba

Nobeiguma darbs
(papīrs 40x50, gvaša, akrils,
rapitogrāfs, melns marķieris)

Ilustratīvais materiāls:
MIKC LMMV RMDS
profesionālās ievirzes izglītības
audzēkņu darbi,
pedagoģes Ellas Maslovskas
metodiskais materiāls

Interneta resursi:
www.pinterest.com

<https://www.uzdevumi.lv/p/vizuala-maksla/5-klase/krasu-salikumi-vitraza-17231/vitraza-19930/re-bd49b878-86cf-4ae1-8155-e5eb2e3afbc6>

Paldies par uzmanību!